Ч. 83. (254.) Львів, четвер, дня 30. марта 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 8 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Прилучене північного Епіру до Греції.

В той сам день, в якім розпочались перші французько-німецькі бої на грецько-македонській границі, донесли часописі з Риму, що декретом грецького короля з дня 18. марта прилучено провінції північного Епіру до грецького королівства. Ще перед двома місяцями відбулись в північнім Епірі вибори послів до грецького парляменту. Почвірне порозуміне не запротестувало проти сього, так як і тепер сю свіжу анексію поминуло мовчанкою. Прилучене нової провінції до Греції на підставі одностороннього королївського декрету є на всякий случай дуже знаменне. В Солуні розгостились французько-анґлійські війська наче у себе дома; на Корфу находять ся сербські війська.

Італійські інтереси на Балкані були і є все противні грецьким. Італія старалась завоювати цілу Альбанію; уступаючи перед австро-угорськими військами на полудне в напрямі Вальони рішила заволодіти східним берегом каналу Корфу, який для неї має первородне стратеґічне і торговельне значіне. Присутність кількох десяток італійських жандармів на острові Корфу, де пренїнь порядок береже грецька полїция та сербські недобитки зраджує недвозначно італійські пляни супроти Греції. Нема сумніву, що Італія позискала в Парижи та Льондоні згоду на прилучене острова Корфу до своїх посілостий.

Греція, в якій від довшого часу завдяки перекупній політиці Венїцельоза розтаборились французько-анґлійські війська, перейшла від голословних протестів до діла. Австро-угорські, німецькі та болгарські війська стоять нині на грецкій границї. На случай протесту зі сторони держав почвірного порозуміня на анексію північного Епіру Греція без сумніву звернулаб ся о поміч до осередних держав.

На всякий случай для оминеня дипльоматичних непорозумінь або й окружного конфлікту з коаліцією, наймолодший брат грецького короля виїхав слідуючого дня після проголошеня прилученя північно Епіру до Парижа, звідки поїде до Льондону та Петрограду. Ціль сеї подорожи ясна, узискати згоду правительств коаліції на прилучене нової провінції. Натомість князь оминув в своїй подорожі Рим. Се недвозначно вказує на суперечність інтересів Італії і Греції.

Впрочім Греції байдуже, яке становисько займе почвірне порозуміне супроти довершеної події. Мовчанка його преси вказувалаб на се, що, — хоть нехотячи — годить ся. Колиб запротестовано, Греція прилучилаб ся до осередних держав, а маючи до розпорядимости півміліонову армію, вдарилаб на французько-анґлійські війська в Солуні та в його околиці. Се бувби остаточний удар для коаліції на Балкані.

І тому почвірне порозуміне мовчить, а брат грецького короля відплачуючись за ту чемну мовчанку, поїхав в гостину до Парижа, Льондона і Петрограду — щоб при сїй нагоді повідомити кождого зі союзників з окрема про доконаний факт.

Східно-европейські проблеми.

На запрошене провідних політичних кругів у Франкфурті виголосив п. др. Евген Левицький дня 13. с. м. дуже інтересний відчит п. з. „Східно-европейські проблеми“, в котрім головно застановляв ся над українським питанєм. Бесїдник вийшов з теперішного військового і політичного положеня, які начеркнув короткими словами і заявив, що першою східно-европейською проблемою є балтийські провінції, а іменно тому, що прилучене тих областий до Німеччини є пожадане не лише політичних і стратеґічних зглядів, але й тому, що таке прилучене є конечним для німецького народа. Др. Левицький застановляв ся також над польським питанєм. Бесїдник прийшов до заключеня, що голоси які підняли ся по стороні Поляків, не є ані згідні з інтересами осередних держав, а передусім не годять ся з інтересами Німеччини, ані не можуть причинити ся до розвязаня українського питаня. Поляки бажають: 1) як за давних столїть розтягнути своє пановане від Одеси аж до Балтійське море і 2) о скільки можливо злучити всї землї заселені Поляками.

Друге їх бажаня є неможливе до виконаня, бо Німеччина не може виречи ся польських областий у своїй державі, щоби не придбати собі військових клопотів у своїм коріннім краю, а перше бажане тому неможливе, бо на просторі давної Польщі живуть корінною масою не лиш Поляки, але й Українці, а по части Білорусини.

Третьою східно-европейською проблемою є питане визволеня України. Др. Е. Левицький доказував, що і визвольна ідея українського народу та визволене України оружем Німеччи-

---

О. АЛЕКС. ГВОЗДЕЦКИЙ.

З днів смутку і горя.

(До історії переслїдувань українського духовенства в часї московського наїзду).

(Далї).

Читаю в дома — очам своїм не вірю: „в двонедїльний срок маю вибить з села Боршева“. На другий день їду до начальника, щоб бодай під зиму мене з 5 дрібними дїтьми не викидав але даремна була просьба. Мов дикий звір в канцелярії де було богато людий — кинув ся на мене з найординарнїйшою лайкою „Ви Мазепинець — Ви враг русского народа — Ви шпіон австрійський“, добирав ріжних епітетів, а вкінци сказав, що маю оставити не лиш село, але й повіт під загрозою, але чого? я знав, що се значить, я знав, що деякі наші священики як о. Др. Юрик, о. Паньчишин помандрували вже на Сибір. 4. грудня на Воведеніє я працював ся з людьми в церкви — прощав ся, як той, що виїздить, але поверне. Я чув, я вірив, що я верну.

Українцї плакали — кацапи мовчки понуро стояли — не мали вже совісти минї глянути в очи — я вже знав, що зрада доконалась. 5. грудня вечером я вже в Глїбовичах — в хлопській хатї — хата 4 метри вадовж, 4 метри ширини — я, жінка, 5 дїтий. По дорозі вкрали минї біле — ми лишили ся в одних сорочках, без ніяких средств до житя. Але Бог не опустив. Зіслав чоловіка о. Др. Лабу священика з Бібрки, котрий довідавшись про моє важке положенє, зайняв ся мною і родиною. Йому завдячую що ми не погинули з голоду. Поволи привикав я до свойого горя. Люди в Глїбовичах — самі Українцї приходили до мене і потїшали. Серед них я зріс, там я провів свою молодість. В Глїбовичах вел. о. Садовський Іван завідатель не позволив минї правити Служби Божої в церкві — бояв ся, щоб хто з людий не дав минї на Службу Божу. О. Офіціял знав про се, але ані навіть слова не сказав.

В тиждень пізнїйше виїхав я до Бібрки до о. Лаби, котрий просив мене що дня приїздити і правити Службу Божу, заявляючи, що він постарає ся о се, що начальник бобрецького уїзда нічого минї не скаже. І дїйсно так сталось. Я відїтхнув. Що дня правив Службу Божу, що дня міг я дїтям купити їсти. Так тривало 3 місяцї.

Я день — в день 8 кільометрів без фірмана (щастє що мав власні конї) з Глїбович вел. їхав до Бібрки і вечером вертав. Відносини в Бібрці, як на той час були ідеальні — народ в Бібрці, свідомі Українцї. О. Др. Лаба умів не тільки виробити собі поважаня у Москалів, що його поважали, але навіть як на Москалів досить полюбили, хотяй все казали що се Мазепинець — вірили йому і не вірили, але поважали. — У Д-ра Лаби сходились українські студенти нетільки з Бібрки, але і цїлого повіта — нераз замкнені в покою, дїлились ми новинами, засягали язика де могли про наших, ніхто на хвилю не тратив надії, що наші вернуть.

По двох місяцях дістаю від ґубернатора дозвіл вертати і обняти свій приход. Признаюсь не дуже то я утїшив ся — я знав, що мої кацапи тверді в зраді — я знав, що до мого села доїздить православний батюшка Ніль Кроткевич, який замешкав в домі посла Сінґалевича в Перемишлянах. Але щож було робити. О. Офіціял казали вертати, треба слухати. 5 марта вертав я до Боршева. Другий день на дворі стояла курява, що світа не було видно. Дороги засипані, сніг на метер високо. По дорозі вступив я до о. Лаби попращати ся — не предчуваючи зовсім — що я за 2 недїли знов буду шукати у нього захисту. Того дня хиба мене Бог провадив, що я цїлий і дїти здорові приїхали; 2 рази в дорозі серед поля — в глубокім снїгу конї станули, як вони рушили з місця, се хиба чудо Боже.

Нинї ще на згадку того дня дрож мене прошибає. 8. марта по вечірни довідуюсь, що в селї підчас вечірнї був православний піп; конферував з годину з моїми кацапами. 12. марта кількох кацапів поїхало до Львова. Я небавком довідав ся, чого. 16. марта прийшло двох жандармів з урядником до кухнї — здіймили ключі від церкви, а на моє питане що роблять, відповіли, що туть буде православний священик, а не я. На другий день їду до церкви на утреню. Застаю православного при престолї, жаль стиснув за серце. Чого я туть приїздив? не сподївав ся, що Москалї такі злобні. Що їх обходить ґубернатор, що їх обходить консисторія? Прага-

ни і Австро-Угорщини ідуть рука в руку з інтересами центральних держав. Політика Німеччини звернула ся враз з політикою Австро-Угорщини на південний схід. Задержане Малої Азії і сполука з середною Азією вимагають тривалого посідання Царгорода, аби на смерть і житє боронити сього напряму, дати поміч Туреччині, котра мірить ся з ворогами почвірного порозуміня. З другої сторони Москва бажає для інтересу своєї політики і економічного розвою своєї держави через пролом в Дарданелях вдерти ся до Азії. Конечність такого становиська є тісно звязана з богатими областями України, котра має свій природний вихід в Одесі і на Чорнім Морі. І лише тоді Україна може становити бажаний вал проти московської небезпеки, коли відірвана від Москви і прилучена до осередних держав, одержить спромогу до самостійного розвитку. Тоді можна буде числити на се, що російська політика відверне ся від Царгороду, а зверне ся на далекий схід і на полудне до Персії.

П. др. Е. Левицький закінчив свій виклад, який в згаданих кругах викликав велике заінтересоване, коротким оглядом історії, упадку української держави та визволених ідей українського народу, що під сю пору з новою силою заворушили ся в народі.

Світова війна

Наради коаліції в Парижи.

ПАРИЖ. „Matin“ доносить: На вчерашнім засіданю представителів союзників обговорювано військове положенє. Премієр Бріян представив причини, котрі вимагають згоди в поглядах і предприємствах союзників. По виміні поглядів представителі висказали свої опінії, по чім наступило під кождим зглядом вдоволяюче порозуміне, в справі веденя воєнних операцій. На пополудневім засіданю будуть обговорювати основи господарських укладів.

ЛЬОНДОН. Бюро Райтера доносить, що ще не постановлено, котрий з міністрів возьме участь у подорожі Аскіта до Риму. Буде се залежати від загального положеня.

КОПЕНГАГЕН. „Politiken“ доносить, що до сього часу нема вияснення в справі програми нариської конференциї: зазначено лише загально, що вона займе ся військовими, політичними і господарськими справами, а імовірно, що голозно буде обговорювати справи військові і політичні. Справи політики, в який саме спосіб пошкодити осередним державам по війні на економічнім полі, будуть обговорені на пізнійшій нараді в Льондоні.

Певне є, що союзники не зможуть осягнути сеї одноголосности військової управи, якою можуть похвалити ся центральні держави, однак не є виключене, що спроможуть ся на ліпше співділане, ніж доси. Можна догадувати ся, що париська нарада займе ся виключно справою нового напряму війни Німеччини при помочи підводних лодок а також справою англійської бльокади.

ПАРИЖ. Нарада союзників зібрала ся вчера о 3 пополудни на нове засідане. Представителі потворили комісії, в котрих після приналежности обговорювано справи, які були на дневнім порядку. О год. 5. м. 30. представителі покинули будинок міністерства заграничних справ.

Румунські москвофіли зрадниками стану.

БУДАПЕШТ. Вступна статя дневника „Eclair des Balcans“ обвинює Таке Йонеску о зраду стану, а се з тої причини, що в розмові з редактором „Petit Parisien“ заявив, що Румунія є засомотрена в муніцію лише на три місяці. Мимо сього Таке Йонеску бажає собі, щоби Румунія взяла участь у війні. З сеї причини допустив ся зради тайн кравої оборони, а мимо сього домагав ся, щоби Румунія вмішала ся у війну, хоч знає, що Румунія не є приготована.

Сербські війська в Солуні.

АТЕНИ. Дневники оголошують звідомлене тамошного сербського посольства, яке стверджує, що всякі вістки про перевіз сербського війська з Корфу до Солуня, є передвчасні. В Солуні перебуває тепер лише 8.000 Сербів, що були там і раньше.

Бої під Верденом.

Нові збігці. — Англійська поміч.

ЦІРІХ. По гадці „Matina“ бої під Верденом наближають ся до рішаючої точки. Дописуватель мілянського дневника „Secolo“ приготовляне на дальший відворот Французів в околиці Вердену та уважає се як подію, якої армія, яка веде виключно дефензиву, оминути не може.

ЖЕНЕВА. „Journal de Geneve“ доносить, що до французької Швайцарії а особливо до кантону Нефшатель прибуло понад 22.060 французьких збігців з околиць Вердену. Всї находять ся в великій нужді.

ЛЮҐАНО. „Corrierre della Sera“ доносить з Льондону: Треба зазначити, що на деякій части боєвого фронту англійські війська зайняли місце французьких військ. На англійській лінії Arras-Alberle був сильний французький клин. Ту держали Французи в своїх руках Суше, Невій, Сен Вас і славний Лябіринт. Тепер зайняли сї становиска Англійці.

Доносять з Женеви, що про завзяту борбу, яка тривала 24 годин і про страшну пожежу, яка шаліла на цілім просторі Вердену не вільно писати париським дневникам.

„Matin“ твердить, що битва під Верден зближає ся до рішаючого моменту.

Париський кореспондент „Secola“ приготовляє Французів на дальший відворот з Вердену заявляючи, що армія, котра триває в дефензиві, мусить остаточно се учинити.

Становиско Америки в справі підводних суден.

РОТЕРДАМ. „Daily Telegraph“ подає з Ню-Йорку депешу, що американське правительство оголосить в пятницю ноту про своє становиско супроти війни підводними лодками.

Тайне засідане Думи.

ШТОКГОЛЬМ. „Вечернія Вєдомості“ доносять, що тайне засідане Думи, на якім обговорювано справу путилівських фабрик, тривало 10 годин. На ньому були всї посли. В льожі кабінету сидів міністер війни Поліванов і міністер торговлі князь Шаховськой. На загальне здивоване прийшов також і бувший міністер Хвостов та зайняв своє місце як посол.

Промовляли всі соціялісти. Настрій був дуже поважний.

„Рѣчь“ у вступній статі приписує сим нарадам велике значінє, зі обурює ся, що вони тайні. Нарід, який і так всьо знає, довідає ся про хід нарад посередною дорогою. Публична опінія дуже занепокоєна робітничим рухом, а сумнівне є, чи Дума зуміє відповідно сей настрій викликати. Переслідування правительства спричинили розрухи між робітничими масами. Про се повинен нарід довідатись з парляментарної трибуни а робітники хочуть, щоби нарід знав про їх терпіня.

„Русскія Вєдомості“ обговорюючи політику Хвостова називають її злочинною. Тому не треба дивуватись, що між робітниками поширило ся огірчене.

Кадет Мілюков поставив внесене знести комісію „для поборювання німецького правительства“, яка приносить Росії шкоду. Другий посол підпер се внесене і вказав на взірцеву працю коло ріль німецьких кольоністів пів Самарою. По причині заяви Канади, що поселить у себе німецьких кольоністів з Росії, інформувало ся англійське правительство в Петрограді. Англійське правительство уважає сю заяву Канади як нельояльну супроти Англії.

Російський комунікат.

ВІДЕНЬ. Справоздане ворожого табору. Росія, 27. с. м.: У відтинку Якобштат борба тривае дальше на захід і на полудне від Авґустінгофу. Над цілим фронтом над Двиною працюють німецькі літаки. На Двинськ кинули 20 бомб. На північний захід від Постав наші війська по завзятій борбі зайняли два ряди ровів. Наш приступ між озерами Нароч і Вишневом стрінув ся з завзятим опором неприятеля. Неприятель обкинув бомбами дворець в Столицях і Кейданах 75 і 38 км. на полудневий захід від Минська.

На инших фронтах борби розвивають ся.

З німецького парляменту.

БЕРЛІН. Буджетова комісія німецького сойму розпочала наради над буджетом уряду заграничних справ.

П. Басерман зложив справоздане з політичного і військового положеня, а також про справу підводних лодок.

ПРІМЯВЕРА ДОНЯ.

В далекий бій!

Я гадала, що Ти мій —
Ти пішов в далекий бій!
Ти пішов — щемить у груди:
Що дадуть криваві труди?
І душа горить огнем —
Чи той бій нам буде днем.
Що освітить нашу путь,
І перейме кожду грудь?
Ти пішов, прапор же твій
Я держу в душі моїй
З уст до уст, і з рук до рук
Передам звіт наших мук,
І перейде в незабудь
В кожне серце, в кожну грудь!

Житє в Европі по війні.

„N. W. Journal“ оголошує бесїду свого кореспондента зі звісним німецьким економістом проф. унів. в Берліні д-ром Г. Гекнером в справі будучих господарских відносин в Европі. Професор заявив, що уявляє собі перехід від війни до мира він далеко лекшим чим свого часу перехід від мира до війни. Не вірю — заявив професор — в триване цлової і торговельної війни між державами Европи. Коли настануть мирні часи, виявить ся небавком як суперечні є між собою господарські програми почвірного порозуміня. Англія зі зглядів фіскальних мусїти-ме перейти до цлової системи, а рівночасно буде приневолена дати ріжні полекші своїм кольоніям. Коли Анґлія схоче спроваджувати канадійську пшеницю під корисними для Канади услівями то Росія мусить постаратись о се, щоб своє збіже продавати в Німеччині і Австрії, а в заміну, буде звідси спроваджувати машини і инші промислові вироби. Окрім сього Франція вийде з війни дуже ослаблена фінансово, так, що не зможе вже давати Росії позичок. І тоді Росія перестане інтересувати Францією. Поміж Анґлією і Італією є численні господарські ріжниці; що-ж буде тоді, коли обі сї держави програють війну! Що до сплати відсотків від воєнних позичок в часі мира, то треба буде завести нові податки від спадків то від маєткових приростів; треба буде правдоподібно ввести нові монополї (пр. спірт, електрика) та підвисшити почтові і телеґрафічні оплати.

славний привитав ся зі мною чемно — казав що я можу правити, тільки не тогдї, як він править, і дійсно перший тиждень пускав мене до церкви, а коли побачив що нарід товпою спішить до церкви — заборонив правити а зглядом сам не правив і мині не дав — бо ключі мав у себе.

Мешкав в школі разом з п. Борисом, управителем школи — якого пізнійше Москалї мабуть за намовою батюшки увязнили і вивезли в Росію.

Треба було оглянути ся знова за кавалком хліба. Я подав ся до консисториї о Глїбовичі великі — де з початком марта Москалї замкнули церков, але не удостоїв ся дістати се місце бо се був „за хороший приход для Гвоздецкого“. Так тягдось до мая. За той час, лишивши жінку і діти в Боршеві, на стало перенїс ся я до о. Лаби до Бібрки. В маю дістав я з консисториї посаду „Николаїв над Дн.“, саме добре і добре положене місце для Мазепинця — в часі коли наші вже були проломили російську лінію над Дунайцем. По кількох днях мого побуту в Миколаєві — заграли армати під Мединичами.

В Миколаєві почали Москалі арештувати неблагонадьожних. Остав я і польський священик. Я виїхав з Микалаєва просто до Боршева довідати ся, що діє ся з родиною та був там лише один день; самі російські жовніри сказали моїй жінці, щоби я утікав з села, бо мене арештують.

До Миколаєва я вже не вертав — бо не було і чого — наші вже стояли під Миколаєвом. Я виїхав знов до Хлібович великих. Там був мій захист; там за мною ніхто не шукав.

(Далі буде).

НОВИНКИ.

— **Відзначене в Укр. Січовім Війську.** В корпуснім приказі полевого маршалка поручника Гофмана з 23. III. 1916. ч. 81. оголошено:

I.) За незвичайно хоробре поведенє перед ворогом піднесено четаря XI. ранґи Романа Камінського (укр. улан. ескадрона) до X. ранґи (K. u. K, AOK. K, Nr. 5735 v. 1916.)

II.) Наділено срібною медалю хоробрости: II. кляси: підхорунж. Михайла Мінчака, Федя Мікуляка, ст. десятн. Трофима Янів.

III.) Наділено бронзовою медалю хоробрости. підхорунж. Осипа Данківського, десятн. Василя Беньківського. вістунів; Семена Лисовича, Дмитра Гаврилюка, Гната Бондурку, Стефана Григорука, Івана Гнідя, Гриця Варшона, стрільців: Дмитра Микитюка, Михайла Лашкевича, Антона Пушалівського.

IV.) висказано похвальне признанє корпусу віст. Олексї Кваснюкови, Іванови Моді, стрільцям Василеви Костинюкови, Томі Паньків, Михайлови Островерсї, Дмитрови Тїсточко.

— **Запасна сотня У. С. С. у Відни.** Всї Українцї, котрі мешкають тепер поза границями Галичини і Буковини. уроджені 1899 р., і ті, яких при дотеперішних військових оглядах признано нездатними до служби при ц. і к, армії, можуть вступити до Українських Січових Стрільцїв. Речинець зголошуваня до тої сотнї продовжено до дня 5. цвітня с. р. Щоденно можна зголошувати ся в команді Збірної Станиці У. С. С. у Відни XIV. Goldschlagstr. 108. Кождий неповнолїтний доброволець має принести позволенє від родичів або опікуна, а добровольці, уроджені в рр, 1866 до 1897, мають принести посвідку, що вони досі не були признані здатними до військової служби. — Дмитро Катамай, командант Збірної Станиці У. С. С. у Відни.

— **Стрільцї для Волині.** Стрільцї Запасного Куріня У. С. С. рішили взяти на свій кошт удержанє двох народних шкіл на Волинї і складати-муть на сю ціль 600 корон місячно. Атаман Зап. Куріня д-р Никифор Гірняк переслав як першу рату складок за март 470 кор.; гроші зложено на книжочку „Днїстра“ ч. 9888. Vivant sequentes!

— **Лицар міста Львова.** Як довідуємо ся з достовірного жерела, Цїсар поручив щоби в місце недужого намісника Колярда як цїсарський заступник в торжестві відкритя лицара міста Львова виступав командант міста ґенерал-майор Рімль. Торжество відбудеть ся після оповіщеної вже програми: дня 1 цвітня о 7. годинї вечером ґальове представленє в театрі, дня 2. цвітня о 11. годинї перед полуднем відкритє, о 5. по полудни равт в ратуші. Торжество відкритя лицара м Львова викликало серед населення пливуть живе заінтересованє, а грошеві жертви навіть від набіднїйших.

— **Нїмецькі ваґони для Румунії.** Румунські часописї доносять, що ваґони, які румунське правительство замовило в Німеччинї, мають в найблизших днях відійти до Букарешту.

— **Воєнні видатки Італії.** Після урядових звітів буджет мінїстерства війни підвисшено в р. 1915/16 о 400 мілїонів лїрів. З сього припадає 308 міл. на війну, 46 міл. ва підмоги для родин покликаних до військ, 10 міл. на закупно провіянтів, а 8 міл. на евакуованих з підфронтових околиць.

— **Умова тов. „Червоного Хреста“.** При співділаню „Червоного Хреста“ в Австрії і Італії станула умова між правительствами згаданих держав в справі виплати платнї полоненим офіцирам, хорунжим, кадетам і жовнїрам. Після сеї умови, котра увійде в житє з днем 1. цвітня с. р., наші офіцири, які перебувають в італїйській неволї, дістануть більшу платню, як доси. То саме відносить ся до хорунжих і кадетів. Жовнїри дістануть платню відповідну до шаржі.

— **Пятнистий тиф.** Від 12. до 18. с. м. провірено в Галичинї 322 случаїв тифу пятнистого в 22 повітах, а на Буковинї 8 случаїв в 4 повітах. В послїднім тижни провірено у Львові 9 случаїв занедужаня на сю пошесть. Щоб запобічи дальшому поширюваню тифу, цїле окруженє особи, яка занедужала на сю пошесть мусить перебути 21. дневну кварантанну в осібних павільонах.

— **З житя львівських читалень.** В читальнї „Просвіти“ в Середмістю відбув ся заходом Тов. „Академічна Громада“ концерт в честь Тараса Шевченка при великім числї (звиж 100) учасників, що було для аранжерів сього свята певного рода несподїванкою, бо вже нераз мали нагоду переконати ся про байдужність Українців Суредмістя до своєї читальнї.

Свято зачало ся промовою п. Ілії Матеїка студ. прав. „Зійшли ми ся тут, — говорив бесїдник — щоб як що року віддати поклін нашому Кобзареви, в Його 55. річницю смерти за ті Його заслуги, які Він положив для Свого Народа“... Відтак представив сумний стан житя України, який настав по знесеню гетьманьщини, по зруйнованю Запорозької Січи — долю і недолю закріпощеного українського народа, тяжкі змаганя наших перших відроженцїв.

Дальше перейшов бесїдник до Шевченка, а вказаючи на Його значінє для українського народа, представив Тараса у правдиво заслуженому світлї... Старанно опрацьована та знаменито виголошена промова подобала ся всїм незвичайно і тому оплескам не було кінця.

Опісля слїдували хори під управою п. Горака, деклямації п. Дрогобицького і пп. Горуцьких.

Закінчив свято короткою промовою п. Ґоруцький.

В читальнї „Просвіти“ на Городецькім передмістю відбули ся надзв. загальчі Збори, де головою вибрано п. М. Сіяка звісного діяча і управ. школи ім. Бор. Грінченка.

В жовківській читальнї при численній авдиторії виголосив Др. А. Говикович дуже інтересний та тепер на часї виклад „Про воєнне обезпеченє“.

Пожаданою річею булоби, щоби в всїх читальнях відбули ся виклади сього змісту, длятого що справа є тепер актуальна, тим більше що більшість слухачів читалень становлять жінки, яких мужі є на війнї.

В театрі „Української Весїди“ виставлено „Міреле Ефрос“. Всьо би було добре тільки — як звичайно — за мало людий ходить на представленя. (О. П)

— **Смерть нїмецького дневникара.** В Мінхен помер др. Гірт, видавець дневника „Münchener Neneste Nachrichten“ та тижневника „Jugeur“.

— **Князь Мирко в Цетинії.** Чорногорський князь Мирко, котрий від деякого часу є недужий, переніс ся з Подґоріци до Цетинії, а лікарі поручили йому передовсїм зміну підсоння. Є чутка, що князь удасть ся до якоїсь купелевої місцевости, скоро лиш стан його здоровля на се позволить.

— **Ще один пророк!** В „Salzkamerzeitung“ з 12. марта подав п. Карло Зановський ось які „на звіздах вичитані“ пророцтва про дальший хід і кінець війни:

1) Кінець війни зглядно спокій настане дня 17. серпня 1916.

2) Рік 1917. принесе новий потрійний союз держав.

Побідниками будуть 3 цїсарі і 3 королї.

3) Повстане 2 держави а натомість зникне один народ.

4) Европа подїлить ся на 2 части. Мир буде тревати через 170 лїт.

5) Днї що попередять мир великими подіями є: 12. марта, 26. марта, 1. цьвітня, 5. мая, 16 мая, 2. червня, 27. червня, 4. липня, 10. липня (найважнїйша подія) і 17. серпня настане мир“.

Має се бути вислїд 7. місячного астрономічного обрахованя Карла Зановського.

Хто хоче, най вірить...

— **Жиди у Варшаві.** Після покінченої д. 15 марта с. р. переписї жидівське населенє Варшави вмносить 357 тисяч. Варшава має загалом 814 тисяч мешканців. Перед війною було у Варшаві жидів 400 тисяч.

Бібліоґрафія.

— „Господарська часопись“, число 5 з 10 марта с. р. Зміст: До наших передплатників. — Правительственна поміч для Галичини. — Комісії жнивні. — Г. Ч.: Дещо про лагодженє насїня на засів. — Кучера: Плеканє ярин. (Засів насїня в розсаднику). — Іван Марцінків: Широконизький улий та єго недогідности. — Вісти з „Сільського Господаря“ (з філій). — Вісти господарські. — Всїлякі ради. — Кухонні поради. — Дещо з гігієни або науки о здоровлю (II. Кашель, катар і інфлюенца). — Лїтература. — Оповістки.

— Ukrainisches Korrespondenzblatt з дня 11 марта с. р. ч. 5. складаєть ся з таких статей: Др Іван Пулюй: Правдиві средства полїтики. — Визволенє України в світлї румунських інтересів (передрук „Bukarester Tagblatt-у“). — Опіка над збігцями а роботи збігців. — Освідченє (заява Василя Панейка і Вячеслава Будзиновського). — Полїтичні записки: (Упадок панслявізму З Волинї. Промова польского посла в думі. В справі положеня на Українї). Дрібні замітки: (Перша українська школа в зайнятих українських землях. Желаня українських послів з Буковини ґенералови Пфлянпер Бальтінови. Український вечір в Мінхенї. Виклади проф. дра Онзорґе про визволенє України. Штунди на Українї. — ік.

— La Revue Ukranienne за грудень 1915 ч. 6. Хоч отсе число українського журналу на французькій мові носить дату минувшого року, то однак він щойно тепер появив ся з друку й приносить слїдуючий зміст: А. Вовчанський: Українська справа а царська дума (стор. 105—110), містить інтерпеляцію російської соціял-демокт. фракції в українській справі, та промови послів: Александрова (з Екатеринославщини), Мілюкова, Дзюбинського й голоси преси. — Др Михайло Лозинський: Як розуміють Поляки свою свободу? (конець, стор. 111—120) се властиво переклад німецької брошури тогож автора „Wie die Polen ihre Freihait verstehen?“, яка реферує зміст польських публїкацій ва тему майбутньої польської держави. Евген Б.(ачинський): Виїмок зі статистики України (ьтор. 121—123) подає число української академічної молодїжи, скількість академічних товариств і загальне число ґімназіяльних учеників. — Евген Бачинський: Україські музеї (стор. 123—135) інформує читачів про старинні археольоґічні знахідки на Українї, які порозскидувані по ріжних музеях України, як: в Київі. Чернигові, Екатеринославі, Полтаві, Лубнях, Херзонї, Харкові, Кубанї, Вовчанську, Житомірі, Городку, Острозї, Берестечку, Каменці Подільському, Глухові, Одесї, Кинахівції, Батуринї, у Львові й Коломиї. — Некрольоґія: (стор. 135—137) подає посмертні згадки про Олександра Русова та Костя Панківського — пера д. А. Жука. — Огляд преси: (стор. 137—140). — Бібліоґрафія (стор. 142—145). — Хроніка (стор. 145—148). Документи (стор. 149—150). Оповістка. — ік.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 30. марта 1916.

Нинї: 30. марта гр.-кат. Алексея, римо-кат. Валерія.

Завтра: 31. марта гр.-кат. Кирила, римо-кат. Бальбіни.

○ Виділ Тов. „Академічна Громада“ ул. Панська ч. 11. запрошує всїх П. Товаришів на Звичайні Сходини, які відбудуть ся в пятницю (31. с. м.) о 5. год. по пол, На порядку деннім — між іншими дуже важними справами — реферат п. М. Велигорського на тему: „Правні домаганя українського студентства на львівськім університетї. Просить ся о як найчисленнїйшу участь! 1—2

○ Львівський Нар. Театр Тов. Укр. „Бесїди“ під дирекцією Василя Коссака.

Виступ Катерини Рубчакової

В суботу дня 1. цьвітня 1916. саля „Сокола-Батька“: „Вихованець“, народна комедія зі співами в 3 діях Л. Янчука.

В недїлю дня 2. цьвітня. Бенефіс Катерини Рубчакової: „Воскресенїє“, штука в 3 діях. Чубатого.

Білети раньше можна дістати в „Нар. Торговлї“ а в день вистави від год. 5 веч. при касї театру. Початок точно о год. 6, вечером.

○ „Повітова Січ“ у Львові. В суботу 1. цвітня 1916 о год. 7. вечір відограє драматичний кружок у власній салї при вул. Коперника ч. 5. (в подвірю): „Комедію про чоловіка, що редаґував хлїбороба“. Цїни місць: крісло I. р. 1·— К., II. р. 0·70 К., стоячі 0·50 К., для учеників і військових 0·30 К. Старшина просить Вп. членів, як також їх знакомих о численну участь. 2—3

○ Яків Нас зложив на руки Вп. Панї Окпишевої 10 К на Укр. Жіночий Комітет помочи для ранених.

○ Учителї, що служать при війську в окупованих укр. областях, зволять у власнім інтересї подати адреси до „Бюра культурної помочи“, Львів, Бляхарська 11, II. пов.

— „Повітова Січ“ у Львові Надзвичайнї загальні збори товариства відбудуть ся в недїлю 2. цвітня 1916 о год. 3. попол. у власнім льокалї вул. Коперника ч. 5. зі слїдуючим дневним порядком:

1) Звіт з діяльности і теперішнього стану товариства.

2) Вибір старшини.

3) Плян працї в товаристві.

Зазначує ся, що право голосованя і вибору будуть мали лише дійсні члени то є такі, що заплатять вкладку членську за цвітень 1916.

Підписані сподїють ся, що славні товариші і товаришки через громадну участь в сих зборах як також працї товариства сповнять свій обовязок супроти товариства і сих товаришів членів, які стоять під збруєю чи то в українськім Січовім Війську чи ц. к. армії і причинять ся до удержаня так потрібного у Львові товариства. — За старшину: Мих. Царевич, осавул, Ілько Матеїк за писаря. 2—4

○ З „Народної Лїчницї Подає ся до загального відома убогих хорих, що по перерві спричиненій непридвидженими перешкодами зістала „Народна Лїчниця“ ул. Петра Скарги ч. 4. знов отворена для ужитку всїх потребуючих. Ординації відбувають ся щодня а поради лїкарські уділяють: Др Евген Озаркевич і др Бронислав Овчарський (недуги внутрішні), Др Сильвестер Дрималик (недуги дїточі) Др Лука Сафіян (недуги хіруроґічні), і Др Генрик Іґель (недуги очні). — Др Евген Озаркевич, директор.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 29. марта 1916.

На російськім фронті.

Вчера діяльність летунів по обох сторонах була досить оживлена. Кілька ворожих самолетів приневолено до відвороту огнем або нашими самолетами. Російський біплян застрілений нашою артилєрією впав на схід від Бучача за ворожою лінією. Бомби кинені летунами не спричинили у нас ніякої шкоди. Наші летуни обкидали обильно бомбами кілька місцевостий за російським фронтом. Запримічено добрий успіх.

На італійськім фронті.

Оживлені бої артилєрії коло Ґорицького примістка і в відтинку височорівні Добердо тривали також і вчера в ночи, нових наступів однак не було.

На схід від Сельц Италійці війшли до кілька ровів, які тепер очищуємо. В відтинку Плекен наші війська знов відкинули кілька ворожих наступів.

Впрочім положенє незмінене.

В кількох відтинках фронту Италійці працюють над становисками на задах своєї лінії.

На балканськім фронті.

Положенє незмінене.

Заступник шефа Генерального Штабу
підмаршалок-поручник **Ф. Гефер.**

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

На полудне від St. Eloi в борбі на ґранати ручні забрано Анґлійцям одну з обсаджених ними лійок, яка повстала в наслідок висадженя мін.

На лівім березі Мози наші війська, при малих втратах здобули приступом становиска француські, зложені з кількох ліній положених одна за другою на північ від Malancourt широкости 2000 метрів, та вдерлись до північно-західної части села. Ворог полишив в наших руках 12 офіцерів і 486 нераненних жовнірів як бранців, одну армату і 4 машинові кріси. В наслідок того провірено, що ворог впровадив до бою в тій области борб ще дві дивизії.

На східнім фронті.

Вчера Росіяни не поновили своїх наступів в північних відтинках, натомість на полудне від Озера Нароч днем і ночию провадили дальше свої безуспішні зусиля. Наші війська сім разів відперли ворога, в части в рукопашнім бою.

Німецкі ескадри самолетів з добрим успіхом кинули бомби на ворожі желізничі уряджения, головно на дворець в Молодечнім.

Начальна управа армії.

Оголошеня.

КОМУНІКАТ.

Для облегченя відбираня при закупні спірітусу ректифікованого і денатурованого отворив Відділ спірітусовий ц. к. дер. австр. закладу кредитового для торговлї і промислу в Відни яко заступство Централї спірітусової з днем 1. марта 1916 експозитуру у Львові при улиці Костюшки 7.

Експозитура приймає замовленя по цінах кождоразово обовязуючих, під сю пору по 450 К. за гектолітер на 100% на спірітус ректифікований „Тріпльо“ без бочок, при відборі в бочках понисше 500 літрів.

При відборі спірітусу в бочках понисше 501 літрів числить ся слідуючі висші ціни:

в посудинах від	301 до 500 літр.	К. 451·50
„ „	„ 201 до 300 „	К. 453·—
„ „	„ 151 до 200 „	К. 455·—

При спірітусі денатурованім обовязують ціни максимальні установлені розпорядженєм ц. к. Міністра торговлї в порозуміню з відносними Міністрами з 8. падолиста 1915 dz. p. p. 332, іменно К. 111. для східної Галичини, округ ц. к. висшого Суду краєвого у Львові і Буковині, — а К. 109 — для західної Галичини, округ ц. к. висшого суду краєвого в Кракові, за 10.000 літрів % оплатно переведене до стації зелїзничої відбирателя з вилученєм евентуальних комунальних додатків. В дрібній продажи понисше 25 літрів підвисшує ся ціна максимально о 15%, причім ціна та розуміє ся літру 90%-й.

Спірітусу ректифікованого достарчає Відділ спірітусовий яко заступство Централї спірітусової тільки фірмам, котрі дотепер безперивно заводово займають ся перепродукованєм спірітусу, для запотребованя консумції в їх дотеперішнім осідку. 3—3

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидор Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.